

KTO NENÁVIDÍ SVOJ ŽIVOT NA TOMTO SVETE...

Rodinná katechézka 112-2019 (678)

www.inky.sk

týždeň po 17. 11. 2019

... alebo o tom, prečo každý človek, ktorý miluje život, najprv svoj život z duše nenávidí.

BOŽIE SLOVO:

(Jn 12,24-26)

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána: *Ježiš povedal svojim učeníkom: Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.* ²⁵ *Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život.* ²⁶ *Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec.* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 142, 379, 382)

Toto je téma, na ktorú som sa veľmi tešil. Konečne sa nám dostala na rad a my sa ňou môžeme zaoberať.

Prvá vec je, Ježiš hovorí tieto slová o *nenávisti k svojmu životu* veľmi vážne. Začína ich slovami „Veru, veru“, v pôvodine „Amen, amen“, čo v preklade znamená „S absolútnou a nezvratnou istotou vám to hovorím.“ Potom používa slovo *psyché*, čiže duša. Presný preklad tejto vety by teda znel: Kto nenávidí svoju dušu na tomto svete... Lenže to by nás iba viac pomýlilo, pretože v slovenčine pod slovom „duša“ chápeme niečo úplne iné, než pod týmto slovom chápali Židia Ježišovej doby a teda aj sám Ježiš. Slovom „duša“ označovali život, vnútro človeka, ale aj človeka ako takého. Ježiš teda hovorí zhruba toto: „Kto nenávidí sám seba a svoj život v tomto svete, zachráni sám seba i svoj život pre život večný.“ Preklad „život“ je teda v pohode, ale samotný význam je ešte širší, než len „život“ a zahrňuje aj samotnú našu osobu. Nakoniec Ježiš jasne a s celou vážnosťou deklaruje, že tento postoj patrí k tým základným postojom, bez ktorých spása nie je možná.

Na prvé počutie nám to znie hrozne. V myslí vari už vidíme smutné tváre ľudí, ktorí sedia kdesi v tme, na nič nehľadia, len sa umŕtvujú. Nečudo, že mnohým ľuďom slovo „byť svätý“ znie rovnako ako „byť pochovaný zaživa“. A niet divú, že mnohí ľudia, ktorí sa tešia zo života, z nádhery prírody a Božích diel, sa s rozpakmi pýtajú: Ale prečo by som toto všetko mal teraz nenávidieť?

V prvom rade, Ježiš nehovorí, že máme nenávidieť *stvorený svet*. Je predsa Bohom stvorený, je krásny a dobrý a aj sám Boh ho miluje! Láska k celému stvoreniu je základom kresťanstva a postoja Božieho synovstva. Ježiš ani nehovorí, že máme nenávidieť *život*. Naopak, hovorí, že máme nenávidieť *svoj život*, ten, ktorý práve teraz žijeme, aby sme mohli žiť skutočný život a naplno! A to je obrovský rozdiel! Ježiš nás nevolá život opustiť, ale naopak, nadobudnúť ho – paradoxne *zomretím* po vzore obilného zrnka. Ale možno to lepšie pochopíme na dvoch príkladoch.

*Predstavte si človeka, ktorý si túži vychutnávať svet a život. Túži zažiť množstvo vzrušujúcich a dobrodružných vecí, žiť naplno, užívať si život plnými dúškami, ale... ouha... má problém. Váži 258 kilogramov a nevládze sa zdvihnúť ani len z kresla, v ktorom sedí a život je pre neho sériou ťažkostí a utrpení. Nebude tento človek z celého srdca nenávidieť tento svoj stav? A nebude pre neho táto nenávisť – spolu s túžbou po skutočnom živote – silným motívom a motorom toho, aby sa tomuto svojmu osudu vzoprel, aby zomrel tomu životu, ktorý doteraz žil a cez dlhý, tvrdý ale nakoniec úspešný tréning, diétovanie, premáhanie sa a zapieranie nakoniec dospel k stavu, kedy sa bude môcť bez problémov zdvihnúť z kresla a ísť do hôr, bicyklovať, lyžovať, cestovať, kúpať sa, tancovať, užívať si život? S nami je to ale predsa rovnako. Túžime žiť plnosť života v slobode Božích detí, ale... ouha... nedokážeme to! Sme rukojemníkmi Ega. Sme otrokmi sveta a jeho modiel. Túžime lietať, ale sme prikovaní k zemi. Nie je to dôvod z celého srdca, hlboko a do krvi nenávidieť svoj doterajší život? Túžiť celým srdcom *stratiť ho*, odhodiť, vyzliecť, zničiť? Aj u nás je táto *nenávisť* k tomu, čím sme, druhou a nevyhnutnou stranou mince, ktorej lícom je *túžba* po novom, krásnom a slobodnom živote, ako sme o nej uvažovali minule. Nemôžeme milovať niečo, čo nemáme a túžiť po tom, ak súčasne nemáme v nenávisti to, čím práve sme. A rovnako nedokážeme skutočne nenávidieť to, čím sme, ak nemáme nádej, že môžeme byť niečím iným, neveríme tomu a netúžime po tom. Oboje je spojené, oboje je jedným a nemôže jestvovať jedno bez druhého.*

*A teraz si predstavte, že ste na dovolenke v nádhernom hoteli. Užívate si to tam, oddychujete, slníte sa, tešíte sa, obdivujete. Je to ako odblesk raja. Vedľa vás, v tom istom hoteli, žije manažér. Ale na rozdiel od vás, on si to až tak neužíva. Je strhaný, vynervovaný, unavení a uštvaní. Nevie sa dočkať, kedy mu skončí šichta a on utečie domov a konečne si od hotela oddýchne. V čom ten rozdiel medzi vami spočíva? No v jednoduchej veci: Vy ste host', ste v hoteli cudzinec – a preto vás negniavi to, čo ťaží a dusí manažéra, ktorý je v hoteli doma – so všetkým, čo mu z toho plynie. S našim životom ako kresťanov vo svete je to rovnako. Kým sme zo sveta, kým žijeme *svetským životom* – nesieme na sebe bremeno svetského života ako *onen manažér z nášho príkladu*. Sme súčasťou bojov a zápasov svetských ľudí okolo nás, sme plní stresu, uštvaní, unavení, spútaní závislosťami, spútaní žiadostivosťou, v strachu a v obavách. Ježiš k tomu trefne hovorí: „Každý, kto pácha hriech, je otrok. ... Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní“ (Jn 8,34.36). Kresťanstvo znamená, že nás Boh „vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna“ (Kol 1,13). Vytrhol nás z tohto otroctva a dal nám schopnosť žiť v „slobode a sláve Božích detí“ (Rim 8,21). Výsledok? V okamihu, keď sme stále vo svete, ale už nie zo sveta, sme konečne slobodní. Sme cudzinci vo svete – alebo dnes by sme to povedali: sme *turisti* vo svete, kde ostatní sú doma. A tak zatiaľ čo oni*

sa medzi sebou bijú a hryzú a zápasia o veci tohto sveta, slúžia a otročia jeho modlám a svoje Ego považujú za svoje pravé Ja, my sme už z toho vyrástli, už sme slobodní. Sme *cudzinci a turisti, cestovatelia* uprostred krás Božieho sveta, Božej prírody – a tešíme sa z nej, radujeme, užívame si ju, vychutnávame s rovnakým pokojom a pookriatím, ako *onen turista v hoteli z nášho príbehu*. V okamihu, keď sme zomreli nášmu svetskému životu, sám svet okolo nás sa stal krajším a sám náš pozemský život omnoho slobodnejším, intenzívnejším a radostnejším! *Stratili* sme svoj život – a práve vďaka tomu sme svoj život konečne *našli!*

A to ešte ani nehovoríme o *Božom Kráľovstve* a o *večnom živote* v Nebi! Zase o dôvod viac *nenávidieť* z celého srdca náš starý doterajší život, plný Ega, sebeckta a pýchy, brániacich nám vstúpiť do večnej a nadovšetko nádhornej ríše Nebeského Kráľovstva – obzvlášť, keď sme už v modlitbe, v kontemplácii z neho čo-to uvideli a v sviatostiach, v spoločenstve Cirkvi či inde z neho čo-to okúsili! Bodaj by sme nemali v nenávisti to staré otroctvo a nedychtili celým srdcom po novom, krásnom a slobodnom živote! A keby sme miesto toho milovali tú starú svetskú otročinu... tak potom k čomu a načo by nám bolo Božie Kráľovstvo a jeho sloboda, keby sme my boli spokojní s tým, byť prizemnými otrokmi a sluhami sveta a jeho modiel? K ničomu! A presne toto má Ježiš na mysli, keď pragmaticky, vecne a pritom veľmi vážne – a už vieme prečo tak vážne! – hovorí: „*Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život.*“

OTÁZKY:

Uvedomujem si, ako svet a jeho modly zotročujú a ničia môj už aj pozemský život? Našiel by som niekoľko príkladov? Mám v sebe odpor voči tomuto otroctvu, vzpieram sa odbojne Diablu (1Pt 5,9) – alebo si ma už Diabol *skrotil*? Čo môžem urobiť?